

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones prestantissimi viri Roberti de Latio: ordinis
Minoru[m] sacre theologie professoris: pontificis
Aquinatis**

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.ccccxiiij. vi. no.Maij.

De patie[n]tia que est omnibus necessaria. Sermo. x.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70607)

De patientia.

vino i quo est luxuria. Dicit Hiero. Et ter vino estuas facile in libidinem spurmat. Sicut patz de Loth: q̄ vino replet̄ dormiuit cū duabz filiabz suis. Gen. xix. ¶ **S**exta rō est sollicitudo. Nā ociuz inducit maxime ad carnis tērationē: vt dicit Ezech. xv. Hec fuit iniquitas sororis tue Sodome supbia: saturitas panis et abūdantia et ociū. hec ibi. Sicut accidit etiā Dauid. ij. Reg. x. de Bersabee. Exēplus etiā de sc̄ra Justina a diabolo tērata: qz erat sine exercitio. Iō dicit Hiero. Semper aliqd boni facito: vt diabolus semp occupatū te inueniat. et notat de conse. dist. vlti. c. nunq̄. ¶ **T**ertia est habitus honestas. Nā sup̄fluitas habitus ducit ad lasciuā. Uñ. j. Timo. ij. Nō in tortis trinitibz aut auro aut margaritis vel vestre preciosa: sed qd̄ decet mulieres promittētes pietatē p̄ bona opera. Uñ Augu. ad Lantianum milite ait: Voies et mulieres q̄ serico et p̄pura induuntur r̄pm induere difficile est. Iō cōsulimus in xpo pie viuere volētibus vt moderate induantur. hec ibi. Exēplus de Judith que ornata decepit Holofernē: vt p̄ Judith. x. Et Cyprian⁹ dicit: Serico et p̄pura indute: r̄pm induere nō possunt. ¶ **Q**uarta est custodia sensuū. Uñ intellegendū est: magnā partē innocētie esse tēcitatem. Dina em̄ oppressa fuit a Sichēn. Gen. xxxij. qz curiose voluit videre mulieres regionis illi⁹. ¶ **Q**uinta est modestia sermonis. Uñ Hiero. Sermo virginis prudēs et rarus. Et. s. Pet. iij. Si quis loquitur: quasi sermones dei. ¶ **S**exta est timor: vt virgo semp sit timorosa. Uñ Bern. Solēt virgines que vere virgines sunt semper esse pauide. Exēplum patz de beata s̄gine Luce. s. ¶ **S**eptima et vltima est fuga occasoz nū. Uñ Hiero. Solus cū sola secrete nō fedas. Quoniā vt ait Bern. Stare cū mulieribus et immunē se cōseruare maius est q̄ mortuos resuscitare. Et iō dicit Hieronymus. Ostiolū tuū raro aut nunq̄ mulierū pedes terāt: qm̄ vt ipse dicit: Mentes ferreas libido domat.

Exemplū patet de beato Bernardo clauimate: Latrones latrones. Applicat̄ exemplum materiale de duobus lapidibus: qui si adinuicē comprimantur: emittunt ignē. Nā Augustinus nolebat stare cū propria sorore cōsiderā periculū. Sicut pater de Ammon qui oppressit Thamar sorore suā. ij. Reg. xij. Et sic patet rertium principale. ¶ Circa quartū et vltimū scz corruptionē: nota qz quinqz sunt que habēt corrūpere virginitatem. Primum est superbia. Unde Augu. lib. de virgi. Non solā predicanda est virginitas vt amētur: verū etiā ammonenda est ne infletur. Facilius enim sequitur agnū cōiugate humiles: qz virgines superbiētes. Nā deus nō solū respicit virginitatē marie: sed magis humilitatem vt p̄ Luc. s. Scōm est defectus charitatis. Exēplū de illis quinqz virginibz fatuis Matth. xxv. Uñ Bernardus. Castitas sine charitate est lāpas sine oleo. Tolle charitatē: castitas deo nō placet. Tertius est macula peccati. Nihil effi valet castitas cū peccato: qz est forma priuata. Unde Hiero. Illa virginitas hostia xpi est: que nec mēte nec carnē libidinis ne maculat. Ille virgines que in peccatis morantur: deo non placent. Quartum est diuisio cordis. Uñ Augustinus libro de virginitate ait: Totus vobis in corde figatur: qui pro nobis firmus est in cruce. Diuisum est cor virginis: cū deo et mundo studet placere. hec ille. Quintum est stabilitas. Uñ Augusti. vbi. s. Deum sequamur ne virginitatis bonus a nobis perdat: hic per gratiā: in futuro per gloriā. Amen.

¶ De patientia omnibus necessaria. Sermo. x.

Er patientiaz

curramus ad p̄positum nobis certamē. Doctores gētium d̄ba sunt ista ad Heb. xij. Post lapsus peccatorū parētū a deo humanū gen⁹ passio nibus est vexatū: vt nullus vnq̄ in hac

via inueniri possit oino quiet. Insur-
gunt vndiqz mala: vndiqz repestates: vndiqz
afflictiones: laboriosqz cure. Acci-
dunt et sepe multa aduersa uolentibz et ins-
uiris. Necqz aliter aduersus fortune im-
petus et incursum: repetitiosqz motus: ni-
si ferendo et equo animo tolerando tuti esse
ualemus. Superada: ait Vergil. v. enei-
dos. oia fortuna ferendo est. Hoc aut ma-
xime operat patientie virtus: que oibus
necessaria est: sine qua succumbit mens: et
deficit animus cum aliquod sinistru accidere
viderit. Expropter in hoc sermone
de patientia erimus tractaturi: de qua
tres considerationes faciemus.

Prima est de eius descriptione.

Secunda de eius determinatione.

Tertia de eius acquisitione.

Quid sit patientia: et de multiplici eius
receptione.

Capm. s.

Prima consideratio est de pa-
tientie descriptione: in qua
quid sit patientia ostendemus.
Et Zacar. v. li. diu. insti. ad-
uersus gentes sic dicit: Patie-
tia est malorum que aut inferunt: aut acci-
dunt cum equanimitate perlatio. Et Zul-
lius in rhetorica eandem sententiam loquitur
sub alijs uerbis dicit. Patientia est honestas
aut utilitatis causa rerum difficultium et
grauarum uoluntaria ac diuturna perse-
pessio. Et per ampliore declaratione nos
tandum quod quintuplex patientia inuenitur.

Prima est remissorum.

Secunda mundanorum.

Tertia stultorum.

Quarta hypocritarum.

Quinta uirtuosorum.

Prima est patientia remissorum: eorum scilicet
quibus ex officio incumbit reprehendere cor-
rigere vel punire aliena peccata: et tamen illa
tolerant. Contra quos est. c. facientis. als
culpam. lxxv. di. vi. dicit: Facientis peccati
dubio culpam habet: qui quod potest corrigere
negligit emendare. Et lxxix. dist. c. con-
sentire. Consentire uidetur erranti qui ad
resecanda que corrigi debent non occurrit.
Et eadem di. i. c. error. Error qui non resistit

approbat: et ueritas cum minime defensa
tur opprimis. Negligere quippe cum possis
perturbare peruersos nihil aliud est quam
fouere. Nec caret scrupulo concessio: als
societatis occulte: qui manifesto fas-
cinoni desinit obuiare. De hac autem uel to-
lerantia uel punitione malorum copiosus
suis disputabit in sermone de iusticia.
Secunda est patientia mundanorum: eorum scilicet
qui propter mundum quoscumque labores strenue
tolerant: de quibus dicit. xlvij. dist. c. oia.
Oia huius seculi dilectores in terrenis
his rebus fortes sunt: in celestibus autem
debiles. Nam pro temporalis gloria usque ad
mortem desudare appetunt: et pro spe perpe-
tua nec parum quidem in labore subsistant.
Pro terrenis lucris iniurias quasi libet
tolerant: et pro celesti mercede: uel tenuissimi
mihi ubi contumelias ferre recusant. Tertio
renouandis iudiciis toto etiam die assistere fortes
sunt: in oratione deo coram domino: uel unius
horum momento lassant. Sepe nuditatez
deiectione: famem pro acquirendis diuiti-
bus atque honoribus tolerat: et earum rerum
spe se per abstinentiam cruciat ad quas ad-
piscendas festinat. Supra autem laboriose
querere tantum magis dissimulat: quanto
magis ea retribuunt tardius putant. hec ibi.
Tertia est patientia stultorum: eorum scilicet
qui sciunt quod peccando mortaliter seruiunt
diabolo et permittunt se trahi ab illo de
peccato in peccatum. Quibus dicit Paulus.
iij. ad Cor. xij. Libenter suffertis iniurias
propter pietatem: cum sitis ipsi sapientes. Sustinetis
enim si quis uos in seruitute redigit: si quis
deuorat: si quis accipit: si quis extollit:
si quis in facie uos cedit. Quarta est
patientia hypocritarum: de quibus dicitur
Matth. vi. Exterminat enim facies suas:
ut pareant hominibus ieiunantes. Quinta
est patientia uirtuosorum: de qua dicit Augu-
stinus. lib. de patientia. Virtus animi que
patientia dicitur: tam magnam donum dei est: ut
eam ipsius qui nobis eam largitur patientia
predicetur. Et de hac Christus Luce. xxiij. In
patientia uestra possidebitis animas ue-
stras. Et Jaco. i. Patientia opus perfe-
ctum habet. Et iij. ad Cor. vi. In omnibus

De patientia.

exhibeamus nosmetipsos sicut dei ministros in multa patientia. Et ad Ephe. iij. Cū patientia supportate inuicē. Et s. ad Timo. vj. Securare iusticiā pietatez fidem charitatē et patientiā. Huius aut officii est cōseruare bonū rōnis contra tristitiaz: ne scilicet rō tristitie succumbat. Nā virtutes mortales ordinantur ad bonum in quātum cōseruat bonū rōnis contra impetus passionū. Inter alias autē passiones tristitia efficacior est ad impediedum bonū rōnis: sicut illud Eccl. xxi. Multos occidit tristitia. Nec Tho. ii. q. q. cxxvj. Propterea dicit Lucan. Sanguis det patientiā duris. Notādū tñ qd aliud est passio et afflictio in aduersitatibus nō sentire: aliud non sufferre. Qui homo est angustias et tribulationes sentit: sed si nō est virtuosus et fortis aīo in passione deficiat: et multa aut cogitat: aut loquitur: aut operatur: que nō conueniūt. Qui nō virtuosus est: et si ut hō aduersa sentiat: tñ in dolore modū adhibet: et mensurā seruat atqz modestiam. Propterea inquit Seneca de cōsolatione ad Paulinū. Non sentire mala sua non est hoīs: non ferre non est viri. Et Tullius lib. ij. de oratore. Magna laus et admirabilis videri solet: tulisse casus sapienter aduersos: nō fractū esse fortuna: retinuisse in rebus asperis dignitatem.

¶ De quinqz in quibus dicitur unusquisqz esse patientis.

Ecūda cōsideratio de patientia dicitur determinatio. Dicitur nāqz homo determinare esse patientis maxime in quinqz: videlicet

- Primo in cōtumeliarū illatione.
- Secundo in temporalium bonorum pditione.
- Tertio in charoz amissione.
- Quarto in corporis flagellatione.
- Quinto in volūntaria operatione.

¶ Primo debet homo esse patientis in cōtumeliarū et iniuriarū illatione. Solent nāqz homines nequā et mali molestare bonos: nunc detrahendo: nunc cōdicando: nunc contumelias inferendo. Ibi virtus

est ubi boni patienter sciūt posse sufferre quā ut dicitur. xxi. q. iij. c. tu bonus. Tu bonus tolera malū. et idē in. c. tolerandi. et in. c. qui sicut carnē. in. c. ho. Nec adit vita Gregorius ait: Si boni estis: qdā in hac vita subsistitis: equanimiter tolerate malos. Nā quisqz nō tolerat malos: ipse sibi per impatientiam testis est: quod bonus non est. Abel enim reuivuit: quem Cain malicia nō exeret. Et Lactantius in. v. libro diuinarū instr. Non est minus malū est referre iniuriā qd inferre. Nam vnde certamina inter homines contentionesqz nascuntur: nisi qd improbitati opposita impatientia magnas sepe cōcit tempeskates. Qd si patientiaz qua virtute nil melius: nil in hoīe dignius inueniri potest: improbitati opposueris: extinguetur p̄tinus tāqz igni aquā superfuderis. Sin autem puocaturis illa impatientia: improbitatē sibi comparē nacta est: rantū excitabit incendiū ut id nō flumen aliquod sed cruos extinguat effusio. Magna itaqz patientie ratio est quā sapiēs auget bono viro. Ut enim nihil malorum fiat hec sola efficit. Que si derur omnibus: nullus scelus: nulla frans in rebus humanis erit. Spectat vtiqz ad magnanimitatē qd nōnulli ascribunt ad vilitatem: scilicet ferre patienter et equo animo verba contumeliosa. Contra quos est dictū Seneca libro de clemētia: ubi inquit: Magni animi propriū est iniurias atqz offensiones spernere. Et idē in libro de prouidentia. Adanet sine aduersario virtus. Tunc apparet quanta sit: quātacūqz polleat: cum quid possit patientia ostēditur. Et sapiens Proverb. xvj. Melior est patientis viro forti. Et qui dominatur animo suo expugnatore: vbiqz. Et hoc laudatur patientia magnorum virorum atqz potentū: qui patientes fuerunt ad ferendū iniurias. Scribit nāqz Seneca de Antigonō rege qd cum audivisset quosdam qui eum non videbant de se male loquentes: accessit ad eos et dixit: Nunc maledixistis Antigonoz: cui

ius occasio in has miseras incidistis. Adhuc autē bene optare ei qui vos ex hac voragine eduxit. Nec amplius eis dicit. Dicitur etiam in polioratione: quod Aristippus quidam maledicenti sibi philosophus patiens respondit. Tu lingue tuæ: et ego aurium mearum dominus sum. Et ibidem narratur quod Xenophon philosophus de se maledicenti respondit: Tu didicisti maledicere: ego maledicta contēnere. Ibi dicitur habetur de Octaviano: quod cum eidem descendenti Rome per sacras vias: desperatus quidam diceret o tyrannus: respondit: Si essem non diceres. Nec amplius de verbis eius curavit. Fertur adhuc ibidem: quod simillimus quidam adolescens Octaviano verbum intravit. Quod Augustus ad se adductum interrogavit. Dic mihi adolescens. Fuit nunquam mater tua Rome. Negavit ille nec cōrentus adiecit. Sed pater meus. Iocosi itaque asperitate verba: noticiam omnium et familiaritates sibi cōcilavit. Ibi dicitur adhuc fertur illud quod scribit Augustinus. l. ii. de civi. dei. c. iij. de magno Alexandro. Qui cum reprehēderet piratā quēdam dicens: Cur mare habes infestum? Ille libera voce respondit: Quid tibi: ut tu orbem terrarum. Sed quia id ego vno navigio facio: latro vocor: quia tu magna classe: diceris imperator. Si solus et caput sit alexander latro erit. Et multa alia contra alexandrum protulit animosus. Viratus Alexander constantiam hominis honoravit eum: iussitque cōscribi militie. Sicut narrat ibi quod antigonus pedagogus atharam Alexandri magni fregit: abiecitque dicens: Etati tue ignare convenit: ut ea que in corpore regis voluptatē luxurie dant domineris. Quod ille patientissime tulit. Quibus exēplis apparet: non vile esse neque vituperabile: immo magnificum egregium atque decore illatas iniurias despiciere. Quod secundo debet homo esse patiens in temporalium bonorum perdicione: ut non subibat animus neque desperet si quandoque hec fortune bona: ut honor digni-

tas potentia divitie et familia diminuantur. Propterea laudatur Anaragoras qui non est contristatus quando in patrias rediens possessiones suas desertas et dissipatas invenit. Et Bias puenens letanter respondit his qui eum interrogarunt: quid secum ferebat cum fugiebat de patria: quam inuaserant hostes. Quia mea mecum porto. De quibus mentionem feci in sermone de avaricia: sive in de contemptu diuitiarum in quadragesimali. Tertio dicitur esse homo patiens in suorum charorum seu propinquorum amissione. Nā sunt multi qui propter mortē suorum nullum habent modum. Indignantur deo: et se ipsos committunt cōsumēdos dolori. Pro quibus dicit Seneca de consolatione ad Paulinum. Quid tā humile ac muliebri est: quod cōsumendum se dolori committere? Nos autē non interdicitur eis quod pro suis mortuis quadā pietate ducti doleant et lachrymentur. Fleuit ioseph super patre suo mortuo: ut dicitur Gen. vlti. Et Abiam fleuit super Sara mortuo post. cxxvii. annos vite sue. Gen. xxij. Fleuerunt et presantiqui pro morte suorum. Et ipse lachrymans est: cum lachrymante vidit magdalenā pro fratre mortuo. Job. xj. c. Et virgo beata doluit et fleuit in morte christi. Dānamus superabundantiā doloris que videtur quandoque desperationē pretēdere. Quapropter Paulus. ij. ad thessal. iij. c. ait: Nō contristemini sicut et ceteri qui spem non habent. Et. xij. q. ij. c. vbi dicitur. ij. c. habet. et. c. qui divina vocatione. cōfirmatur quod dicimus. Vnde Hieronymus ad Tyrasium ait: Charitatis tue scripta percepit: in quibus animū tuū dolore commotū de filie dormitione cognoui. Non aliud in te admiratus sum quod christiani pectoris abs te virtutē ablatam fuisse. Stupeo murū fidei penetratū vulneribus orbitatis: quē sopire debuerat spes resurrectionis et regni celestis. Resurgere credimus mortuos nostros et plangemus. Quid faceremus si mortui preciperet deus. Voluntas eius vix sola sufficeret ad solaciū: cui nullū iubemur

De patientia.

affectum pponere. hec ille. Propterea Valerius maximus lib. v. rubrica de patientibus q obitu filioz forti animo tulerunt: laudat Anaragora: q audita morte filij respōdit nūcio. Nihil expectatū aut nouū nūcias. Ego em̄ illū ex me natū mortalē esse sciebā: sicut nēminem mori solere q non vixerit: sic nec aliquē viuere qui moriturus nō sit. ¶ Quarto dicit vnusq; esse patiens in corpis flagellatione: cū corpus egritudinib; et infirmitatib; aggrauat: sicut de brō Frāci sco legim;. De quo dicit dñs Bon. in legenda magna. Cū duris corpis angere tur dolorib;: illas suas angustias non penarū cēsebat noie s; solacioz. Dū autē semel graui solito dolorū vigeretur aculeis: qdā frater simplex dixit ad eū. Frat' ora dñm: vt miti' tecū agat. Mauius em̄ suā plus debito sup te grauare videt. Quo audito vir scās cū eiulatu exclamans ait: Nisi noscerē in te simplicitate: tuū ernūc abhorrerē psonā: q ausus fueris circa me diuina iudicia reprehēbilia iudicare. Et licet tot' esset attritus grauis plixitate languoris: proyiciēs se in terrā ossa debilia duro casu collisit: et deosculās humū: gratias inq; tibi ago dñe deus de oib; his dolorib; meis: tecū mi dñe rogo: vt cētuplum si tibi placuerit addas: cuz tue sancreuolūtatis adimpletio sit mihi cōsolatio semper plena. ¶ Quinto debet esse vnusq; patiens in voluntaria operatiōe: in ieiunijs: orationib;: vigilijs: et disciplinis: alijsq; operibus virtuosis: cum premium illorū sit eterna vita. In omnibus autē vnusq; me mor esse debet illius patiētissimi Job: qui in omni aduersitate sua: in damno rerum: siue in morte repentina filioz: siue in plagis et vulneribus corporis sui solitus erat dicere: Job. j. Domin' deus cū ita factum est: sit nomē domini benedictum.

¶ De quinq; sunt regule ad acquirendam patientiam. Capitulum. iij.

¶ Tertia consideratio est de patientie acquisitione. In qua dicendū est quomodo patientia potest acquiri. Et ad hoc norande sunt quinq; regule.

Prima dicitur recogitatio.

Secunda melioratio.

Tertia premiatio.

Quarta auxiliatio.

Quinta exēplatio.

¶ Prima regula dicitur: recogitatio. Quam docūq; em̄ q; sentit aduersa multa imminere sibi: recogitare debet peccata q; comisit: et dicere illud Michē. vii. Frā dñi portabo: qm̄ peccaui ei. Sic faciebant fratres Ioseph q̄venerūt in egyptum: et Ioseph loquebatur cum eis: et ipsi non cognoscebāt eū et dicebat. Frater vester vnus ligetur in carcere: vos autē abite et fratres vestrū minimum ad me adducite. At illi lingua hebraica edētes non intelligi ab Ioseph dicebant ad inuicem. Merito hec patimur: quia peccauimus in fratres nostrā: videntes angustia anime illius cuz deprecaretur nos: et nō audiuimus. Recre venit super nos ista tribulatio. Gene. xli. c. ¶ Secunda regula dicitur melioratio. Quandoq; cuius tribulationibus quatitur: vt patiens fiat: consideret q; deus in hac vita sepius vexat quos amat: et omnia in melius interpretetur. Unde Job. v. c. dicitur: Beat' hō qui corripitur ad dñm. Inreparationes ergo eius ne reprobes. Et sapiēs Prover. ij. Disciplinā dñi ne abijcias: ne deficias cū ab eo corripieris. Quē em̄ diligit dñs corripit: et quasi pater in filio cōplacet sibi. Solet em̄ tribulatio satis pdesse aīe ad illuminādū eā: atq; ad superādās mūdi et carnis blāditias. Vñ Zaccā. in. ij. lib. diui. insti. ait: Tūc maxime de' ex memoria hoim elabitur cū beneficio ei' fructis honorē diuine indulgentie dari debent. At hō si qua necessitas grauis pcesserit: tūc dñi recordantur: si belli terrore infremuit: si morib; pestifera vis incūbit: si alimēta frugib; lōga siccitas denegauit: si seua

tēpeſtas: ſi grādo ingruit: ad deū conſu-
 gatur: a deo petit auxiliū: de^o vt ſubue-
 niat orat. Si q̄s in mari vēto ſeniēte ia-
 ceatur: hunc inuocat. Si quis aliqua vi
 affligat: hūc potius implorat. Si quis
 ad extremā mendicādi neceſſitatē dedu-
 ctus victū precib⁹ expoſcit: hūc ſolū ob-
 teſtatur: p̄ e^o diuinū atq; vnicū nomen
 hominum ſibi miſiam querit. hec ille. Et
 Hiero. tribulationis vtilitatē p̄ exēplū
 quoddam explicat in eplā ad Ruſticum
 monachū di. Greucus adoleſcens erat in
 cenobio qui nulla abſtinētia: nulla ope-
 ris magnitudine ſtammam poterat car-
 nis extinguerē. Hūc periclitantē pater
 monaſterij hac arte preſeruauit. Impe-
 rat cuidā viro graui vt iurgijs atq; cō-
 uitijs inſectaretur hoīem: et poſt irroga-
 tas cōtumelias p̄m⁹ veniret ad queri-
 monias. Vocati reſtes p̄ eo loquebant
 qui cōtumeliam fecerat. Solus pater
 monaſterij deſenſionē ſuā callide oppo-
 nere ſtudiuit: ne abūdāiore triſticia ab-
 ſolberetur frater. Quid plura? Ita an-
 nus deductus eſt. Quo expleto interro-
 gatus adoleſcēs ſuper p̄iſtinis cogita-
 tionibus: ſi ita adhuc moleſte ſuſtineret
 pape mōq;: Mibi viuere nō licet: et for-
 nicari libet? Tertia regula ad acquirē-
 dā patientiā dī premiatio. Quicunq; q̄s
 deficere videret animū in tribulatione:
 aut in laboribus propter deū ſuſceptis:
 ſtatim ſubleuari debet ad illaz mercedē
 vberimā et copioſam: q̄ reſ: omittit no-
 bis in celis. De qua xp̄s dicebat. Mat.
 v. Beī eſtis cū maledixerit vobis hoīes:
 et p̄ſecuti vos fuerint: et dixerint oē ma-
 lū aduerſum vos: mētientes p̄pter me.
 Gaudete et exultate: qm̄ merces veſtra
 copioſa eſt in celis. Sic ſtephanus cum
 eſſet inter eos q̄ perſequebant ipſum: in-
 tendēs in celū vidit gloriā dei. Quarta
 regula dicit auxiliatio. Quandoq; q̄s
 aliquis p̄mitur multis anguſtijs: ſciat
 deum aſtare ſibi: vt ei ſuccurrat: vel vt
 patientiam tribuat dummodo ipſe aux-
 ilij eius poſtulet. Ideo David in ps.
 xxxij. ait: Juxta eſt dñs his qui tribula-

to ſunt corde. Eſt de hoc exēplū magnū
 antonij: qui cū poſt multa etiam verbe-
 ra: que a demonibus fuerat paſſus: viſ
 diſſet in ſplendore quodam mirabili do-
 minus ieſu: vbi erat: dixit ad eū: Ubi eras
 bone ieſu: vbi eras? Quare a principio
 nō fuiſti vt me iuuares: et vulnera mea
 ſanares? Cui dñs. Antoni. Dic eram: et
 meo auxilio certamē ſuperaſti. Amodo
 aut̄ q̄viriliter dimicaſti: in toto orbe fa-
 ciam te noſari. Quinta regula ad ac-
 quirendam patientiā dī: exēplario. Qñ
 aliquis cupit habere patientiā: vltimū
 eſt remediū intueri ſcōp̄ exempla: et po-
 tiſſimus dñi noſtri ieſu xp̄i. De quo Pe-
 trus. ſ. eplā. c. ij. dicit: Chriſt⁹ paſſus eſt
 p̄ nobis: vobis relinquens exemplum.
 et Paulus ad Heb. xij. c. ait: Recogitate
 eum qui tales ſuſtinuit a pctōibus ad-
 uerſus ſemetipſum contradictiones: vt
 non fatigemini animis veſtris deficien-
 tes. Quenam patientie exempla nō in-
 ueniuntur in xp̄o: Vide illum o anima
 in cruce nudatum. Vide et contemplare
 diligenter. Si te grauam ſentis infir-
 mitate corporis: audi illū dicentem tibi
 Eſaie. ſ. Et ego pro tua ſalute a planta
 pedis vſq; ad verticē totus ſum vulne-
 ratus. Si dixeris ei. Deu iniuſte accu-
 ſor: inique criminor ab emulis meis: re-
 ſpondebit tibi. Et ego qui deus ſum fa-
 ctus homo: iuſtus: ſc̄tus: pius: ſapiēs:
 mundus: et impollutus: vocor ſamarita-
 nus: ſeducor: malefactor: blaſphemus:
 et velut perditiffimus reus: in medio la-
 tronū crucifigor. Si cōqueſta fueris de
 paupertate: et ille clamabit: O aīa mea
 ſuſtine patienter: q; et ego amore tui in
 tanta ſum paupertate cōſtitutus: vt nō
 habeam vbi caput reclinem in cruce. Si
 tui: at aque mihi guttula denegatur.
 Et tandem nihil inueniri poteſt: in quo
 nos patiamur pro amore crucifiri: quin
 magis in illo patiaſ ipſe pro amore no-
 ſtro. Propterea Auguſtinus in libro de
 conflictu vitiorum ait: Si paſſio redem-
 ptoris ad memoriaz renocetur: nihil tā
 durum eſt: qđ non equo animo toleret.

De predestinatione.

Parua em̄ toleramus si recordemur qđ biberit ad patibulus: qđ nos inuitat ad celū. Ille em̄ opprobria: irrisiones: contumelias: alapas: spūta: flagella: coroz nā spineā: crucēq; sustinuit. Et nos mī feri ad nostrā confusio nē vno sermone fatigamur vno verbo deijcimur. hec ille. Quare pcuramus feruēter: vt acqramus patientiā: per quā deus largietur nobis hic gratiā: et in futuro sempiternā gloriā: in qua est bñdictio per eterna seculorum secula. Amen.

De predestinato:um numero et damnatorum.

Sermo. xj.

Alti sunt vocati pauci: do electi mat.

xx. c. Verba q̄ reuerētis vestris sunt pposita dilectissimi i xpo iesu: sunt ipsi dñi iesu: qđ si hoīes vani iactate pensarent ac subtiliter discuterēt: timendi deū causam haberent. Quid em̄ potest tanta efficacia timorē incutere: qđ p̄ facta verba ore veritatis infallibilis placita p̄siderare? Quis em̄ non paueret: qđ non obstupesceret: qđ videret suū regem populos sibi subiectos oēs sine defectu coram se aduocantem: et ex tanta multitudi- ne paucos ad gloriā eligentes: reliquos autē in p̄fusione: ignominia: et tormento relinquentē. O quantus timor: o quātus fletus: o quātus gemitus tales cōprehenderet. Sed nūc insania hoīm putat cōtrariū. Nā si sigillatim oēs interrogētur infideles an sint electi ad salutē: quasi oēs dicerēt sumus. Similiter etiā iudei idē dicerent. Verū qđ de xpianis loquar: quozū fides est verissima. Nōne et ipi etiā in oībus malis uiuētes: tamen credunt se mīam dei cōsecuturos? Interroga queso singulos i omni sexu: et in omni etate: conditione: gradu: ac dignitate: neminē fere inuenies etiā si in malo perseveret: qđ se non putet electus. Et hoc euenit partim: qđ ignorant lumen veritatis: partim quia p̄prij amoris fallacia decipiunt: partim

deniq; qđ diabolica suggestio de falsis. Nam plerūq; etiā fatui se sapientes existimāt: et qđ claros nō habēt oculos vmbriā interdū pro veritate percipiunt: et sepe somniantes putant se vigilare et esse vera que somniant. Sic multis vocatis a deo eueniet qđ nunc credūt se saluari et damnabunt: qđ dicit saluator Mat. xx. Multi em̄ sunt vocati: pauci s̄o electi. Nōne vides in oībus reoperē: em̄plū: qđ illud qđ est deterius plus abundat: vt in fine sermonis dicef. Et nūc cape erēplū in piscatorib;: qđ vt plurimum plus imundicie: et pisciū inutiliū in rhere capiūt qđ sunt boni pisces. Hoc confirmat diuina autoritas Mat. xij. Simile est regnū celozū sagene misse in mare. vsq; ibi. in caminū ignis. Ecce qđ boni ponūtur in vasis quasi in modico loco moīates ppter paucitatē: sed multi p̄hauntur in litus maris ppter multitudinem. O peccator: cōuertere et considera quid significet. Multi sunt vocati et. Sed licet xps nequeat mentiri: tñ quia eius sacratissima dicta ab ignorantibus male intellecta septenūmero errore decipiātur. Ideo pro luculentiori the- matis nr̄i declaratione tria in hoc sermone notabimus.

Primū dicitur oppositio,

Secūda dicitur declaratio.

Tertiū dicitur cōfirmatio:

Alpe primum qđ est oppositio. Quidā ei vident oppositio- nē qđ non pauci sed multi sunt electi: et hoc triplica op- positione pbare vident.

Prima dicitur inclinationis.

Secūda dicitur reuelationis.

Tertia dicitur predestinationis.

Prima oppositio dicitur inclinationis: et est talis. Oīa que sunt inclinant ad agē- dum s̄m bonitatē sue nature: loquendo naturaliter: vt p̄z in creaturis insensibilibus et sensibilib;: que magis qđ nos sequuntur nature sue inclinationē. Cū p̄bs. iij. Ethic. ait: Unusquisq; dirigit opera sua s̄m optimū eozū que sunt in